

Motion till riksdagen 2009/10:C207

av **Hans Hoff (s)**

Tillgänglighet för funktionshindrade

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en fungerande plan- och bygglag rörande tillgängligheten för funktionshindrade.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av sanktionsmedel.

Motivering

Alla människor har olika funktionsförmåga. Någonstans i alla samhällen och miljöer går en gräns mellan dem som klarar sig i den fysiska miljön och dem som inte gör det. Lagstiftning om planering och byggande är ett sätt att välja eller påverka var gränsen skall gå. Därför är det viktigt att de krav på tillgänglighet för funktionshindrade som ställs i plan- och bygglagen (PBL) faktiskt efterlevs.

Tyvärr möter rörelsehindrade personer i Sverige idag alldeles för ofta hinder som leder till att de utestängs från delar av samhället. Allmänna kommunikationer, offentliga lokaler och miljöer är ofta inte tillgängliga för dem med rörelsehinder. Kraven i PBL måste därför följas när det gäller att undanröja enkelt åtgärdade hinder i den befintliga miljön. Detta är minst lika viktigt vid nybyggnationer. Då är möjligheten som störst att göra rätt på det mest kostnadseffektiva sättet.

Tyvärr ges idag alldeles för ofta dispens från kraven på tillgänglighet för alla, vilket i praktiken utesluter många människor från det vardagliga samhällslivet. Det är oacceptabelt. Det finns fortfarande såväl synliga som osynliga hinder kvar som måste rivas för att samhället på allvar ska vara öppet för alla.

Fel! Okänt namn på

I och med den nationella handlingsplanen för handikappolitiken – Från patient till medborgare – som antogs av riksdagen år 2000 så finns nu en beskrivning av hur vägen till fullt medborgarskap skall se ut.

Tre år har nu gått sedan den borgliga regeringen tillträdde. Inte mycket har skett på plan- och bygglagstiftningens område sedan dess. I budgetproposition efter budgetproposition säger regeringen att arbetet är prioriterat. Resultaten lyser med sin frånvaro.

Under våren 2007 lade regeringen Reinfeldt visserligen fram två propositioner på riksdagens bord, proposition 2006/07:122 och proposition 2006/07:98. Båda dessa propositioner innehöll en del förändringar som kan ses som positiva, men det var huvudsakligen små justeringar och inriktningsbeslut om hur en eventuell framtida lagstiftning borde utformas. Jag anser att det är angeläget att ett samlat förslag till en förbättrad och förstärkt lagstiftning, som inkluderar tillgänglighetsaspekterna, snarast läggs på riksdagens bord.

Genom en fungerande plan- och bygglagstiftning kan diskriminering och utestängning förebyggas. Men lagstiftning som inte efterlevs är inte mycket värd. Därför bör man ta hänsyn till de brister som idag finns i tillämpningen, bland annat de stora möjligheter till avsteg från grundkraven med hänsyn till exempelvis terrängförhållanden, verksamhetens art, skäliga kostnader, tekniska förutsättningar och kulturvärden som finns. Ett annat problem är att kraven på tillgänglighet endast kan ställas på själva byggnaden, samtidigt som placering och utformning av installationer och teknisk utrustning – t.ex. i hissar – ofta är avgörande för användbarheten. Kraven måste vara tydligare uttryckta så att tillämpningen underlättas.

Det behövs incitament för en bättre tillämpning, kanske främst genom att vi skapar starkare sanktioner. I USA tillämpas stränga sanktioner vid försommelser av krav på tillgänglighet, vilket i sin tur leder till efterfrågan på kompetens och grundläggande utbildning. Därför bör regeringen se över möjligheterna att med olika sanktionsmedel beivra brott mot de lagar som ska garantera tillgängligheten i våra hus och byggnader.

Stockholm den 23 september 2009

Hans Hoff (s)